

3306A 27 მარტი 1916 წ.

რედაქციის ადრესი: თბილისი, ოლღას ქუჩა № 6.

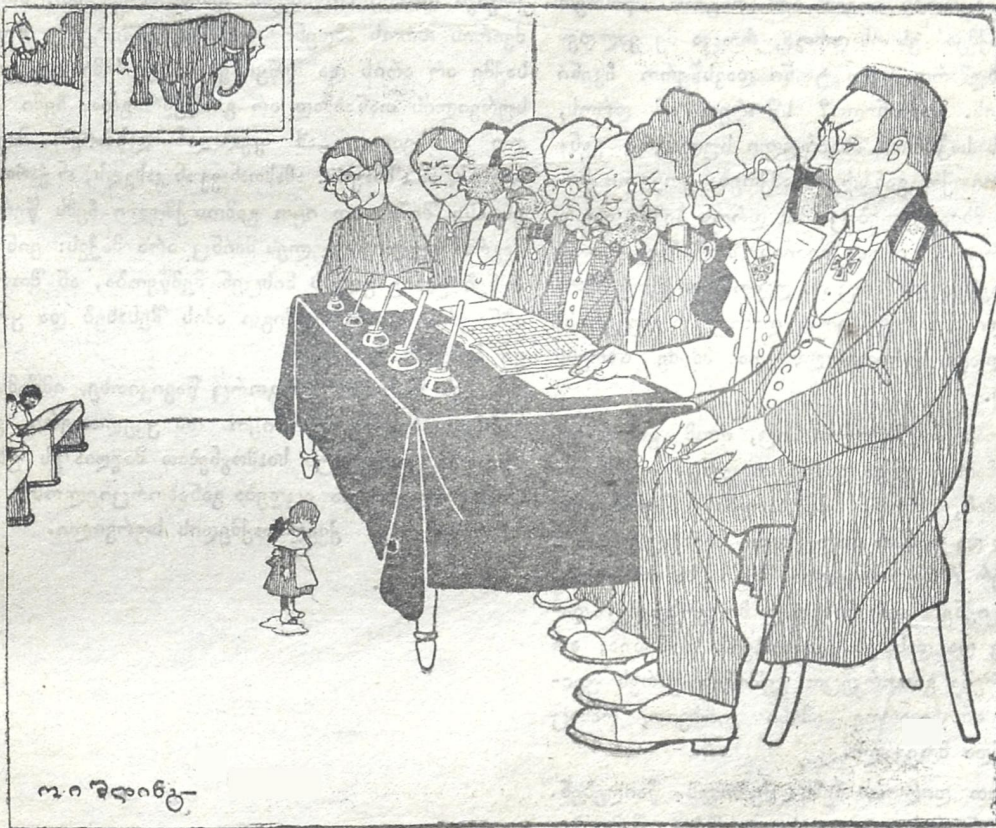
ფასი 12 კაპ.

საქართველოს საბჭოთაო საბჭოთაო

იუმორისტ.
ჟურნალი

№ 13

„კომისია“

ო. ი. ურდინი

თანხმად განათლების მინისტრის განკარგულებისა, კლასიდან კლასში გადასასვლელი ვგზამენები გააუქმეს. სამაგიეროთ შემოიღეს ე. წ. „კომისიები“. ჩვენს რედაქციას მრავალი წერილები მოსდის, უთვალავ მოწაფეთა მიერ ხელმოწერილი; საერთო აზრი ამ წერილებისა შემდეგია: ძირს „კომისიები“, გაუმარჯოს ვგზამენებსო!

ისინი მაშინვე მიხვდებიან!

ის, ვინც მეცნიერულ სტატიებსა სწერს, ვინც მოთხრობებსა და ლექსებს თხზავს, ვინც სამეურნეო წერილებს ადგენს, ვინც ომსა და შინაური ცხოვრების მიმოხილვას აწარმოებს, ვინც კრიტიკასა და პოლემიკაშია ჩაბმული, ერთი სიტყვით ვერავითარი დარგის მწერალი ვერ გაიგებს ჩვენს, ხუმარა მწერალთა, უბედობას.

სხვა როგორ გაიგებს, როცა მე თითონ ვერაფერი გამიგია ჩემი ხასიათის დაუდევრობისა და რყევისა.

ეს კი შენიშნული მაქვს. სამშაბათ დილიდან ვიდრე ოთხშაბათ დილამდე, უკიდურესი მწუხარება და სევდა იპყრობს მთელს ჩემ არსებას. სწორეთ ახირებული საქმეა! ეს ის დროა, როცა მე ვალდებული ვარ სახუმარო ფელეტონი დავსწერო ჩვენი ქურნალისათვის. გაგონილა? სწორეთ იმ დროს, როცა ჩემთვის საჭიროა მხიარული სულიერი განწყობილება, თითქო განზრახ ვაპქრება ყოველი სიხარულიც და მხიარულებაც. ამ დროს ჩემზე აღარ მოქმედობს არც ი. იმედაშვილის მოწინავე, არც რომაქიძის პოეზია და არც თ. ლლონტის ფილოსოფია. ვკითხულობ და სახეს ერთი ღიმიც არ გაეკვრის, თითქო მართლაც სერიოზულსა და მძიმე აზრებს ვახტურდავებდე.

ამ ტანჯვას მიუმატეთ ისიც, რომ გინდაა გინდა, რამე მაინც უნდა დასწერო. უნდა დასწერო სახუმარო მაშინ, როცა მწუხარების წურბლები გარს გახვევია და უკანასკნელ წვეთს მხიარულებისას გწოვს. დასწერ რასაკვირველია. მეტი გზა არ არის. დასწერ რაც იქნება და რაზედაც მოხერხდება. დასწერ, დაპქეც და დასდებ. წაკითხვის გეშინია; არ გინდა მწუხარება გაიორკეცო, გეშინია უარეს უკიდურესობაში არ ჩავარდე იმისი კითხვით, რასაც სიცილით უნდა მოეკალი.

ოთხშაბათ დილით ჩემს წერილს წაიღებენ. ჯერ ოთახიდან არც კი გასულა მისი წამლები, რომ მე თავისუფლათ ამოვისუნთქვა. კიდევ ორი სამი წუთი და თითქო არასოდეს ჩემს ახლოს სევდას არ გაველოს. ახირებულია სწორეთ მე და ჩემმა ღმერთმა! ვერას გზით ვერ გავიგე: რისთვის არის, რომ მაშინ მოიღრუბლება ჩემი არსება, როცა სა-

ჭიროა მეტი სიმხიარულე, როცა ფელეტონი მაქვს დასაწერი? მე მგონია ამას ვერავინ გაიგებს.

დღეს წერილი მივიღე. სხვა დროს ასეთი ამბავი ჩემს არსებას სიხარულით აავსებდა, დღეს კი ამანაც ვერ იმოქმედა. დღეს სამშაბათია.

ახლა მწერს:

ძმო ეშმაკო! ამ წინაზე თფილისის სათავადაზნაურო გიმნაზიის სახელზე გამოვაგზავნე 5000 კახკეიკი ღარიბ მოწაფეთა დასახმარებლათ. ასეთ სიძვირის დროს ამდენი თანხის გამეტება ხუმრობა საქმე არ არის და მეწყინება თუ ჩემი ფული ჩემი სურვილის თანახმად არ განწესრიგდა. ჩემი სურვილი კი ასეთია: „ამ ფულიდან დახმარება შეგეც ან თავდას, ან აზნაუწს. ამასთანავე ან კახეჯს, ან ქართლჯს“ ეს ასე უიშვლათ იყო გამოთქმული ჩემს წერილში, მაგრამ გული საგულეს მაინც არა მაქვს: ვინ იცის, იქნებ ვინმე გჯგხს მისცენ შემწეობა, ან შორაპნელ აზნაურს. გთხოვ გამიგო ამის შესახებ და ყოველივე მამცნო.“

ეს წერილი როგორც წავიკითხე, იმწამსვე მივირბინე სადაც ჯერ იყო და ყველაფერი გავიგე. სკოლის კომიტეტს სიამოვნებათ მიუღია ეს ზნევი შემოწირულება და ეცდება განახორციელოს ქველმოქმედის სურვილი.

— გმიჯნო ილი

ეშმაკი.

„არშინ მალ-ალანი“.

„ქალო, ქალი არ მინახავს
ქვეყანაზე შენი მგვანი;
შენამც თავზე შემოგველოს
შენი არშინ მალ-ალანი!
გაბადრულხარ მთვარესავით,
დახატულხარ მზესავითა,
ერთი შენი კოცნისათვის
ფულს დავფანტავ ბზესავითა.
შავ-თვალ-წარბავ, ნეტავ აგრე
რომელ ღმერთმა დაგამშენა?!
გავცივდი და წელი მტკივა,
ვინ მომარჩენს თუ არ შენა?!
მოდო ჩემთან ჩემო სულო,
ვარდ-ზამბახათ ამოსულო;
იადონო, ედემს რგულო,
ჩემ გულ-მკერდში ჩანერგულო!..
ქალო, ქალი არ მინახავს
ქვეყანაზე შენი მგვანი;
შენამც თავზე შემოგველოს
შენი არშინ მალ-ალანი!“

—
აი ბაზრის პოეზია,
ქუჩური და უწმაწური;
აი ქვეყნის ტალახ-ქუჩუი
თხელ ტვინისგან დანაწური.
დღე—დღესა სცვლის, ღამე—ღამეს,
დროსა სცვლიან ნელ-ნელ დრონი;
დავიწყების გრიგალს მიაქვს
შექსპირი და ბაირონი
და მათ ნაცვლად „მალ-მალანი“
სცურავს ქვეყნის ზედა-პირზე;
ხალხი შფოთავს, ხალხი ღელავს,
ყირამალო დგება ვირზე!..
როს არდგენენ მალ-ალანსა
თავს იმტვრევენ დასასწრებლად;
თუ ბილეთი ვერ იშოვებს
იღვრებიან მლაშე ცრემლად,—
მაგრამ როცა თამაშობენ
შექსპირისა უკვდავ დრამას,
არც ქალი და არცა კაცი
არ იმეტებს არც ერთ დრამას!..
უმეტესი ჩვენი ხალხის

არ კითხულობს ჰამლეტს, ლირსა
და თუ ხელში ჩაუვარდა
მალალანი ვინმე ვირსა,—
დაიძახებს: „ამის მგზავსი
ქვეყნად არაფერაია;
ვენაცვალე მის მარჯვენას
ვისაც დაუწერაო!“
განა მარტო მალალანი!
ათას დომხალს გულ იკრავენ
და ნამდვილსა პოეზიას
სჯიჯგნიან და უღვთოდ ჰკლავენ.
აქ შეხვდები ომის ლექსებს
უმგზავსსა და უაზროსა;
იქ შეხედავ „ჯიგი-ჯიგი“
უბით დააქვს ტუტუც ბრბოსა!..

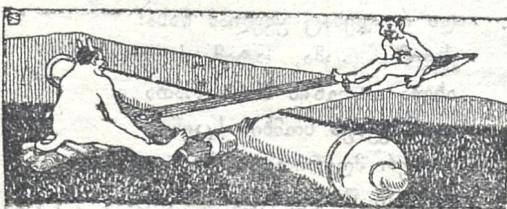
—
მაგრამ უცებ გაგონდება,
რომ საქმე გაქვს ქუჩასთანა
და ქუჩური პოეზია
ტყუილ-მართალს არჩევს განა?!
ოჰ, პარნასის მალალო მთავ,
პოეტების თვალის ჩინო,—
გვედრები ეს მუტრუკნი
ცოტა განზე აყროყინო!..

—
მაგრამ მაინც ყველას სჯობნის
მალ-ალანის დამბლავანი;
მან სუყველას გაუთხელა
ჯიბე, უბე, ტვინი, თავი.
ჯერ იყო და სულ თათრულად
ჰმართეს აღმა, ჰმართეს დაღმა
და როდესაც ყველამ ნახა:
ქალმა, კაცმა, კატამ, ძაღლმა —
ახლა თარგნეს სომხურათა
დაამშვენეს სომხის სცენა,
ქუჩურ მღერით, თარის ღღერით
მთლად წაიღეს ყურთა სმესა.
ჯერ დიდ-კაცი გაიტაცა,

დიდებს მიჰყენენ პატარები;
 აღარც სკამდნენ, აღარც სვამდენ,
 გაიჩინეს „კატარები“,
 იძახოდნენ: აბა, ჩქარა,
 კლუბში მალ-აღანიათ,
 მოდით, ვნახოთ... არა არს რა
 ქვეყნად მისი მგვანიაო!..
 ხალხიც აჰყვა ფეხის ხმასა,
 ცოტა რამეც ჰყოფნის ბრბოსა
 და ყოველ დღე ესწრებოდა
 დამყაყებულ დომხალ-დოსა!..

ეხლა ვილაც ბორატის ყურს
 გაუგია ეს ამბავი,
 რომ ქართულად უთარგმნიათ
 ეს თათრული შილაფლაფი.
 ყველა ელის აღტაცებით,
 ვისაც თავში უქრის ბლომად;
 ელის უებარსა საზრდოს
 ლაყე ტინის გასაძღომად!..
 ერთი ამბობს: რა კარგია,
 იცით, არშინ მალ-აღანი?!
 ნახო, იტყვი: მაცქერინა
 ნეტაჲ კიდე ცოტა ხანი!..
 მეორე სხვას გაიძახის
 და მესამე კიდევ სხვასა;
 ტინით სწიფენ სიბინძურეს,
 ჰრევენ უვიცობის ზღვასა!
 ერთი სიტყვით, ყოველ კარებს
 მალ-აღანი აწერია
 და ქალს და კაცს ეს სახელი
 ენის წერზე აკერია.
 სხვა რაღა ვსთქვა?... უგნურთათვის
 ამაოა სიტყვის ხარჯვა!..
 ერთს კი ვიტყვი: ამ დიდ ომში
 მალ-აღანმა გაიმარჯვა!..

ბეგლარა.

გლეხის გოდება

ს. ფ.—ში ხშირად არის ყრილობა, რომლებ-
 საც მე ვესწრება, როგორც გლეხი. ერთად მოგ-
 როვილ გლეხებს რომ შეგვხვდნათ ზედ მეტად შე-
 გეცოდვებით. ყველა დამქლევებულები და გაყვით-
 ლებულნი უქმელობით, უსმელობით, სიცივით და
 სიცხით; ამ გაქვიერებულ ხალხს გადმოგადგება მალ-
 ლიდან ბოქაული და გიცხადებს ათას გვარ გადა-
 სახადებს, მთავრობის მოწერილობებს, რომლები-
 თაც გვექადნიან , ეკზეკუციას, მთავრობის
 მამასახლისის დარაჯებით ჩვენის ხარჯით,
 და სხვებს.

რისთვის? აი რისთვის: ჩვენ, გლეხებმა, უნდა
 დავიჭიროთ ყაჩაღები, მოგუყვანოთ გაქცეული ჯა-
 რის კაცები, უნდა გადავიხადოთ ოცი ოცდა ათი
 წლის წინათ მომპარ-გადასახადების ნელოიმკები
 მიუხედავად წოდებისა.

როცა ამას გვიცხადებენ ბევრს გვინდა შე-
 კითხვა, პასუხის მიცემა და გამოლაპარაკება, მაგ-
 რამ ვინ გაბედავს, ენას ვინ დაძრავს, რადგან წინ-
 დაწინვე გვიცხადებენ: პასუხი არ შეიძლებაო; მაგ-
 რამ დალოცოს ღმერთმა ქაღარანი, წვერ-გაყვით-
 ლებული მოხუცნი, რომლებსაც აქვთ ქვერო თუ-
 თუნ გრძელი ქესებით და ყალიონები, ლაპარაკს
 მინც არ გვანებებენო, ფიქრობენ და სამაგიეროთ
 ლაპარაკისა ჩაჯდებიან ჩვენს უკან და ისე გემოით
 სწიფენ ყალიონებს, რომ შეხედოთ ორთქლ მავა-
 ლის კალამში ამომავალი ბოლი მოგაგონდებათ,
 რაშიც ამოიკითხავთ ზემოთქმულების არაფრად
 ჩაგდებას. ღამდება კიდევაც, მიდის ბოქაული, ჩვენ
 მშვიერ-მწყურვალნი ვრჩებით მამასახლისთან და სა-
 მაგიეროთ იმისა, რომ ვერ ვსთქვით ბოქაულთან
 რა, მივსდგებით მამასახლისს, ნაცვლებს, მსაჯუ-
 ლებს, ყველა სოფლის მოხელე პირებს და ყველა
 თითოულად აი ორას-სამასი კაცი მთელი დღის
 ნერწყვი-გამშრალეები ვაგინებთ, ყვირილით, რომ
 ნერწყვი გასოლდეს, უძახით მათ: ალოლებულებს,
 ყოველგვარ რაებს.

ასტყდება ისეთი ხმაურობა, რომ თავის ყვირილს
 თვითონვე ვერ გაიგონებ. ვბრუნდებით თავის ქოხ-
 ში დაქანცული შიმშილის და ყვირილისაგან. გახ-
 სოვს ბოქაულის სიტყვები და ფიქრობ: რით იიშო-
 რო თავიდან; ვახშამი ჯერ სად არის და თუ არის

უმარილო ღობიო და მქადი... როგორა სქამ, მაგრამ დახეთ რა ძვირი ჯდება აი უმარილო ღობიო და მქადი!

ქალებს დღეს დაუნახავთ ვიღაც ქალაქიდან მოსული ქალები, რომელებსაც მოდის ტანისამოსები სცმიათ. აიღებ პირველ, ლუკმას თუ არა, ქალი გჯავრებული ამბობს: თავი უნდა მოვიკლა, თუ ის ახალი კაბა არ შევიკერეფო. ეკითხები: რა არის ქალო მოდა? ქალამნები თუა ქე მაცვია და... ქალი არ მანებებს ლაპარაკს. ქალამანი კი არა, აი რა მოდებია და სთვლის: მოდნი შლაპა, ვარდის ფერი მაღაზიეს იობკა, კოლოფის შაკიკის კაბები და ბოკრის... უნდა სთქვას რალაცაები მაგრამ წამოუწყებ: ბოკრის ძალი ძვირია სოფლათ და სად იზოვის კაცი, და თუ... მაგრამ ქალი მაჩერებს და ყვირის:—ძალიც კი ვარ, ვირიც და ღორიც შენისთანა უხინკუას ხელში. რათ მინდოდა შენისთანა ქმარი, მომატყუე, ითხოვე ტანისამოსი, ფეხზე ჩასაცმელი, კარგი ქამარი. ქილები, ლეკური, სატევარი, ქუდი, მე კაცი მეგონე ჩაცმული, დახურული და ქონებიანი. მოვიდა ის ოჯახ დასაქცევი ზალიკაი შვამავალათ და გაატატაშა ენა, იმის ოჯახს გადაფუფქავს ცეცხლი და ნავთი... ვაი ჩემს უბედურებას... ვამბობ გულში, ბოქაულის და მთავრობის მოთხოვნილობებს რომ გადარჩე, შინა ბოქაულს როგორ გადაჯრჩები.

სტოვებ ვახშამს, მიდიხარ სტოლთან და რას ხედავს თვალები? ორი კონვერტი აგდია, ორივეზე აწერია: მის კეთილშობილებას ირაკლი ტურაძეს ოჯახობით. ცოლს ვეკითხები:—ვინ მოიტანა აი წერილები? ამას გახარებია და ტკბილი კილოით: ვინ ბეჩა და ივანიკა იმნაძეს ქალიშვილი გოუთხოვებია და მეორე ბეჩა... ჩემი შვამავალი ზალიკაი ნათვლითი ქორწილს შერება და ორივეს დაუპატიებებვართ წაუსვლელობა არ შეიძლება და იმიზა მინდა მოდების შეკერვა.

დაწობი და ანგარიშობ: ბოქაულის ათასგვარ გამოშადებულ მოთხოვნილებებს, ქორწილებში წასვლას, რასაც მე ვერ შევიძლებ უმოდოთაც, გაგონდება ივანიკაი და ზალიკაი, სწუხდება .. ნუგეში გინდა თავს მისცე და რით? ბოლოს მოიგონებ ბოქაულის და ხან დარაჯების მათრახებს, ათასჯერ ცოლთან ჩხუბს, აოასჯერ ქორწილში და ტირილში დაპატიებებს, სადაც არ წასულხარ, ათასი გადასახადების გადახდას და ფიქრობ: მაგათი სულიც

არ იყოს, რადგან მთელი ჩემი ცხოვრება „ვის გავეყარე და უის შევეყარეს“ ადასტურებს, აავს მინც არ მოვიკლა; გაჭივრებას გავეუძლებ, ვუძლო და გაუძლო უნდა კიდევაც...

ლუკა ბერძენიშვილი.

მ მ რ ა ლ ა

ბატონო ჩემო! სხვა სიტყვა არ მეგულვების ბარადა, უმეტეს სახელდახელო, როგორიც არის „შარადა“ და აი, ახლაც მზათა ვარ თუ მიწყალობებთ სმენასა ვსთქვა მცირე მოსახსენები რაც ტვირთად მაწევს ენასა.

მოგახსენებენ, — „იმიტომ შემცირდა სივრცე მისიო, რომ ომმა შთანთქა გამწვევი, ეანგმა კი თვით სახნისიო.“

ვითა ზღვა, მწვანე ხავერდის, ჰფეთქს იგი გაზაფხულზედა... ზაფხულში, ოქროდ ნაფერი დელავს ყამირის გულზედა.

მოკლე სიტყვა... ლამაზი... საამო მოსამენადა... (ბოლო ნიშანი გახსოვდეთ, გასაცემია ძღვენადა!)

მეორე სიტყვა, სადურგლო, ხმა მოკლეა და ხშირია... ხმარობენ, ფიცარს ფიცართან როცა კავშირი სჭირია.

სიცივად ნივთი მაგარი სითხედ იქცევა თფილთანა... (თუ არა გჯერათ, მიბრძანდით ჩვენს მიხა ჩოდრიშვილთანა)

ბოლო ანბანი ამ სიტყვას სჯობს შეუცვალოთ „ინითა“ და გამზადილი შარადა ვიქტორს მივართვით ღვინითა!

ძველ დროში,
 მამა პაპათგან
 ნაქები იყო „ჯიხვისა“
 ოქრო-ვერცხლ შემონაქედი
 თავზარ დამცემი რისხვისა.

დასეირნობდა სუფრაზე
 ის მედიდური რჩევითა...
 თითონ ფხიზელი რჩებოდა
 სხვა, აზრით შენარყევითა.

დღეს კი ცისფერად შეღებეს
 ის ვილაც უბადრუკებმა
 პარისის მიდამოებში
 ექვსი თვით ნაბუნდრუკებმა.

კოლო.

მოსსენება

ყვირილა. ძმაო ეშმაკო და უხილაყო!
 რისთვის აგვადე მზრუნველი ხელი?
 ნუ თუ გგონია, მათრახსა შესსა
 ყანა არა აქვს მუნ მოსამკელი?

რა ბრძანებაა! აქა გვეყავს ერთი
 „ნასტარშინალი“ ვაჟი „ქებული“?
 მოგახსენებენ ბლომათ ისქნაო
 საწყალი ხალხის ჯიბიდან ფული.

შემდეგ გააღო მან აგურხანა
 ყლაპა და ყლაპა ცხელი აგური,
 და როცა დახლი მოინახულა,
 იქ აღარ დახვდა ცალი შაური.

გაუდგა ისევ საჩხერისაკენ,
 სადაც მოსძებნა მადნები ბლომად...
 ხალხს მოუწოდა სამუშეირზე..
 გასაღდებოდა კატორღის შრომად.

მაგრამ „პოლუჩკის“ დრო რო მოვიდა
 ის გაძვრა სადღაც და მიიშალა
 მუშა დასტოვა უკაპეიკოთ
 და გამოავლო მით პირში ჩაღა.

დღეს ყვირილაში ჩამობარგულა,
 ლოთობს, ან კი სხვა რა ეკითხება,
 და თუ საკრივედ ვინმე იშოვა
 ხოხტიკასავით აგვიდება.

აი ამისთვის გემუდარები,
 ნახო ეს გვამი, ნაძალი სიცხის
 და უთავაზოთ დანამსახური
 „მათრახის კული“ პირველ ხარისხის.

სამტრედია. (მასწავლებელთა ყრილობაზე).
 შევიტყე თუ არა სამტრედიაში მასწავლებელთა
 ყრილობააო, მეც გავეშურე. შევედი დარბაზში. პირ.
 ველ რიგში წოდებათა, პროფესიათა წარმომადგენ-
 ლები დავინახე, უკანა რიგში კი სოფლის მასწავ-
 ლებლები. ჩემი ყურადღება მიიქცია შავწვერა სა-
 თვალებიანმა კაცმა, რომელიც ვილაციებს ფულებს
 ურიგებდა. დაიწყო „რეჩები“. სმენად გადავიქეცი.
 საზოგადოთ „რეჩები“ ძლიერ მიყვარს, განსაკუთრე-
 ბით, თუ „მამულიშვილი“ ვინმე ლაპარაკობს. თავ-
 მჯდომარეთ ილია, ილია, ილია, პატენი ილია.
 ილია, ილია, იგრილა ვოლოდიეს ხმამ, მას შეუ-
 ერთდა ვარლამი და ადგილობრივ კლუზებისა და
 ცირკების წარმომადგენლები.—დაიჭირე, ბოშო,
 ილია ადგილი, მიმართა აქვსენტიმ და ილიაც ჩაე-
 სვენა სავარძელში. ლაპარაკობს უწვევრო უულვაშო
 ზოხუცი.

—ბ-ბო! მე არ შემიძლია სიხარული არ გამოვ-
 სთქვა, იმისთვის კი არა რომ რასაკვირველია, წე-
 ღანაც მოგახსენეთ და ეხლაც გავიმეორებ, მასწავ-
 ლებელი ისეთი რამ არის, რომელიც ჩვენს ეროვ-
 ნებაში და ცხოვრებაში, წელანაც ვთქვი და სხვე-
 ბიც მოგახსენებენ და ამისათვის გისურვებთ ყოვე-
 ლივე კარგს. ბრავო, ბრავო ისიდორ ფელხაზიჩ,
 იგრილა წინა რიგმა და მეც „მოხიბლული“ მშვე-
 ნიერი „რეჩით“, შევეკითხე მეზობელს ვანაობა
 „ორატორიასა“. ეს გახლავთ ისიდორ ფელხაზიჩი,
 ბანკისა და კლუბის დირექტორი, შესამჩნევი ორა-
 ტორი, ლიდერი ადგილობრივ ჩარჩ-მამულიშვილე-
 ბისა. მე ის გამეგონა, მაგრამ ნახვით კი არ მენახა
 და ასეთი, დიდი „მოღვაწის“ გაცნობა არც ისე
 სახუმროა. კარებში შავ ულვაშ-წვერმოპარსული
 კაცი გამოჩნდა... —ტიგრან, ეხლავე, გენაცვალე
 ეხლავე. გასძახა ვოლოდიამ. ერთი გეთაყვა აქვსენ-
 ტი პეტროვიჩს დაუძახე; უთხარი უშენოთ თამაში
 არ შესდგათქო. იქ არის სტეფანე, ოქროპირ და
 სხვები. ვოლოდიის კბილები აუკაწკაწდა, დასწყევ-
 ლოს ღმერთმა უჩიტელების კრება! აქ რა მინდა
 აბა რა ჩემი საქმეა, სთქვა ნადვლიანათ აქვსენტიმ.

ვსთხოვ კრებას გამგეობა აიჩიოს. ვასახელებ კანდიდატათ ბესოს, წარმოსთქვა ილიამ.—არა, ილია, ილია იღრიალა ბესომ, ბესო! ილი! ილია! ბესო! ატყდა ხმაურობა, ისიღორ ფელხაზიჩს მრისხანება დაეტყო, ბესოს ეხვევა. „ჩვენ გვინდა ზნეობრივ-გონებრივი აღმზრდელი მასწავლებელი და არა ფარცვანიები, გაისმა ხმა“. უცებ აირია მონასტერი. ბესოს მოუმარჯვებია მკლავი, მოუხსნია ორი განის თვალი და ვილაკისკენ მიიწევს. მე შიშის ჟრუანტელმა ამიტანა. მეშინოდა პოგრომი არ დაიწყონ მეთქი: მართლა ვინ იცის, ახლა ცუდი დროა. კაცო ვინ არის ეგ გიყი? იკითხა ვილაკ ხამმა მასწავლებელმა.

—საპატიო წევრი ქუთაისის მასწავლებელთა კავშირისა, ბესო დავიდიჩ ფარცვანია.

—100 მანეთად რომ ხმა იყიდა?

—ბესო? ეს ის ბესო ხო არაა კოპერატივის რომ პოლიციელები მიუსია?

—დიახ, მიუგო მეორემ—უშველოთ თავს, თორემ რამე ჰქირს არ გადავყაროს სთქვა ერთმა და ნელის ნაბიჯით გავიდა დარბაზიდან.

ამ დროს წამოიჭრა ისიღორ ფელხაზიჩი, მოეხვია ბესოს და განაცხადა: ბესო ჩვენი კაცია ბ-ბო! „Даи Богъ намъ по больше такихъ. ჩვენ კიდევ ვამაყოფთ მაგითო...“ ბესოს სახე გაუბრწყინდა, დამშვიდდა, ისიღორეს ეამბორა და ილიას დაუმშვენა გვერდი.

ამით დამთავრდა მასწავლებელთა ყრილობა.

ალი.

ყვარელი. შორის ქვეყნიდან დავბრუნდი თან მოვიყოლე სტვირი მე...
ყვარელო, უნდა შეგაქო,
გიმღერო შენი ჰირიმე!..

შენ, ის მშობელი კერა ხარ,
კულტურით გადავსილია,
რომელმაც მოგვეც ქართველ ერს
დიდი მგოსანი ილია.

„ილიას კოშკიც“ ამიტომ
„რემონტებს“ არა სჩვევია
ხავსით გულ ანამწვანებთ
სდგას, როგორც ბაყბაყ-მდევია.

მას დალბობია, კარ-კიბე
ჰერიც ზე ჩამონგრეულა,

წიგნთსაცავ-სამკითხველო
იქნებ გადარჩეს წრეულა.

აქაური ქართველობა
ნადიმებით გართულია...
მათში მხოლოდ ლანძღვა-ჩხუბი
არის ნება დართულია.

მუშტიც გახლავთ შესაქცევათ,
ოლონდ იყოს ქართულია...
თან სიმღერას... ამაში ხომ
კახელები განთქმულია!

ფოსტას გამგეთ მოვლენია
აქ, ბატონი ალექსანდრე,
ვინც მას ქეიფს შეპირდება,
გაისტუმრებს იგი აღრე.

წერილების კითხვა უყვარს,
გახლავს ცნობის მოყვარული!..
რას გააწყობ, ასეთია
აქეთ სენი მოარული.

გაზეთს თავათ არ იწერავს,
სხვისით უყვარს სარგებლობა;
რაკი თითონ წაიკითხავს,
იცის სტუმართ მასპინძლობა.

მის სურვილით ფოსტით მოგვდის
ათი ცალი „საქართველო“...
ქანქარს ძალათ გვაგზავნიანებს,
საქმე გვიქნა სასახელო!

შევსთხოვ უფალს, გადმოგვხედოს
და ამყოფოს ბედნიერი...
ამისთანა კაცუნებით
კმაყოფილი ჩვენი ერი!

ნალგერდალი.

ძ ლ ი ვ ს!

დიდი შინაში. ვამრავლე კალათის წნა იქ, საცა ტირიფი არ ხარობს—არ ივარგა. დავეძალე მეღვინეობას მაჰპადიანთა შორის—არ გამოდგა. ვეცადე ხალის ქსოვა გამეგრე-ლებინა იქ, საცა მატყლი არ იშოვება—ფეხი ვერ მოიკიდა; და აი, ძლივს! მცხე-თის სახელოსნომ ჩინებული ნაყოფი გამოიღო!

ზ ლ ა პ ა რ ი.

(საშინაო)

ძველათ ჩემ ბიჭ-კაცობაში სოფლათ „უკადელის“ პირათ უქმე დღეზე ღუქნების წინ თავს იყრიდა ხალხი ხშირათ. იქ შესაქცევ-გასართობათ უხუცესნი მათში ბჰობდენ გარ შემორტყმულ ახალგაზდებს გმირულ ამბებს მოუთხრობდენ

რიგი ერგო ჩვენ კაციას ხალხში „ყადათ“¹ წოდებულსა და ჩვენც სმენათ ვადვიქეცით მას ვაპრობდით სულს და გულსა სთქვა: იმ დროში ესეს „ღუქნა“² იდგა „ცეფში“ ხუცუბანზე და მე როგორც მილიციას „მაჭახელი“ მეღვა მხარზე

¹) ყადა—ტყუა საკითხავი-

²) ესეს ღუქნა ესე გურიელის „ღრუქინა“ ლათ გურიანში.

ვდგევარ ცალი ხელ-აპყრობით
 უცქერ ფიშტოს შეწკიპულსა
 წკიპურტი და... ორი ტყვია
 შემინგრევდა იქვე გულსა
 ვინ ხარ, ანუ საიდან ხარ?
 (შემეკითხა ტყვეს ქალარა)
 მაცოდინე რა გაშმაგებს
 ქკუაზე ხარ თუ აღარა...
 ცხენოსანი ქვეითოსანს
 არ მანებებ ვიწრო გზასა
 არც დაქვირთულს მომერიდებ,
 არც ქალარა წვერს და თმასა.
 მერე კიდევ მათრახს მიღერ
 გინდა ცემით გამატყავო
 და არ ფიქრობ მეც კაცი ვარ
 ალბათ მოკლე აზრის თავო.
 თუმც გული და მკლავი გერჩის
 იარაღში მჯდარხარ მარა,
 „ბერიკაცის“ გასატყებათ
 ყველა აგიც არიქმარა
 ვაჟკაცობას მკლავ-გულს გარდა
 უნდა კიდევ ცლა და სწავლა,
 თვით ცხოვრებამ უნდა გამცნოს
 თავის გზებზე სწორი გავლა.
 შენ კი ჯერე არ გცოდნია
 საზოგადოთ ბრძოლის წესი,
 სჯობს დაჰყარო იარაღი
 ეს იქნება უკეთესი.
 იარაღის დაყრის სმენამ
 თავში დამცა მეხი, ელდა.
 რადგან სიცოცხლითვე სიკვდილს
 აგი ჩემსას გაამხელდა.
 უნებურათ შივიშმუშნე,
 ამივარდა გულის ძვერა,
 შამომძახა, —არ წამწყმიდო
 ვხედავ გებრძვის ბედის წერა
 გადაჰყარე იარაღი.
 (ისე მტკიცეთ განმეორდა)
 რომ თოფ-ხმალი, ფიშტო, ყამა,
 ჩემი ხელით ჩამომშორდა.
 დაწვრილებით ნულარ მკითხავთ
 რაც მე მაშინ ვიმოქმედე
 „შეჯექი და გამშორდიო“
 წავეღ, მარა მოვიხედე.
 დამიძახა მომამბრუნა

იარაღიც ჩამამბარა
 მარა სიტყვა სამახსოვრო
 მან შემდგვი დამამბარა:
 —ვისაც ებრძვი, სანამ იცნო
 ანდრია, თუ დავითაო
 ნუ იბრიყვებ, თვარა ბრიყვი
 რჩება შენი თავითაო“
 თუ იკითხავთ ეს ზღაპარი
 ეხლა რატომ მომიგონდა
 მზგავსი ბრძოლა ვნახე კალმით
 და შემთხვევაც მარჯვე მქონდა.
 ძველს ახალი შევადარე
 რომ წინაპრებს როგორ ვგვევართ
 ესჯობნით მამებს, ვით შვილები
 თუ მამებზეც უკან ვდგევართ.
 აწე თქვენდა მომინდვია
 გაარჩიეთ ვინ ვის სჯობდეს
 და ეშმაკმაც აპატოს
 თუ მეზღაპრე ცუდათ ბჭობდეს.

ბუტუნა

მექრთამეების სიმღერა

ძღვნად სამტრედიის რკინის
 გზის მექრთამე მოსამსახურეებს

ქრთამის ქირიმე, ქრთამისა!
 იმის კი ვენაცვალეები,
 ვისაც არ ძალოუძს აღება
 დაუდგეს ორთავ თვალეები.
 ქრთამი ტკბილია, ძმობილო,
 ვითა ძუძუი დედისა,
 მისი გამჩენის ქირიმე,
 მადლიერი ვარ ბედისა!
 თქმულება არის, რომ ქრთამი
 ჯოჯოხეთშიაც ვადისო;
 წამალი არის უებრო,
 გამღვიძებელი მადისო.
 რთველია, რთველი, ყანაი
 მომწიფებულა ძაღზედა...
 დეე, შიმშილი მეფობდეს
 ვიფიქროთ მხოლოდ ქრთამზედა.
 ბარგის გამგზავნო, რას უჯლი,
 ძველი ღრო ნუ კი გგონია,

თავი მოუხსენ ქისასა,
ქანქარი ბევრი გქონია.
ეი! შენ, ნულარ ჯიუტობ,
მოგვართვი ასეულები,
განა არ იცი საქმისთვის
საქირო არის ფულები!
ზიხარ, უბრძანებ, შემოაქვთ
რაც გინდა სულო, და გულო,
შენი მონაა ყველაი,
ფულიანი და უფულო,
ქრთამის ქირიმე, ქრთამისა,
იმას კი ვენაცვალევი.
ვისაც არ ძალ-უძს აღება
დოუდგეს ორთავ თვალები.

ალი.

დეპეშები.

ფოთი. ნავთ-სადგურში გადასაზიდ საქონელთა დიდი ოპერაციების მოლოდინში ქალაქის თვითმართველობამ დაადგინა: შეადგინოს ეგრეთ წოდებული „Городской артель“-ი ქალაქის მკვიდრთაგან. მიზანი ამ არტელისა „თავხელი“ მუშების მოშორება არის ნავთ-სადგურის სამუშაოსაგან, რითაც ყოველგვარი „საფრთხე“ წარმოებისა, ე. ი. მოთხოვნილებები, გაფიცვა, ხელფასი, სამუშაო დრო და სხვა ასეთები დამოკიდებული იქნება ხაზინების (უპრავლების) „კეთილ გონიერებაზე“. გამოირკვა ისიც, რომ თუ ასეთი არტელი არ შედგა და კიდევ მოსალოდნელი დარჩა „თავხელი“ მუშებისაგან საფრთხე, ფოთში ნავთსადგური და საქონლის გადაზიდვა გაუქმდება და ყულებში აშენდება ახალი ნავთ-სადგური, საიდანაც, რკინის გზა უკვე პირდაპირ გაშყავთ თურმე ფოთის მოხანათე კამპანიას ქალაქ ჯვარში და ჯვარიდან, რაქა-ლენინის ხეობით თფილისს შეუერთდება.

უპრავამ უკვე აირჩია კომისია არტელის შესადგენათ და კომისიის პირველ სხდომაზე გამოაკვევა, რომ ქალაქის მკვიდრთაგან, თუ მოსულთაგან, ნავთ-სადგურში საქირო არტელები დიდი ხანია არსებობს თურმე საკმაო მუშათა რიცხვით და რაც უნდა გადიდდეს სამუშაო არსებული არტელი თამაშათ დააკმაყოფილებს სამუშაო ხელის მოთხოვნილებას და აგრეთვე, არსებული არტელის

წევრები არავითარ „ახალ არტელში“ არ ჩაეწერებიან „რალაც ჯიუტი“ მოსაზრებით. ამიტომ კომისიამ დაადგინა: არტელის წევრებათ ჩაეწეროს ქალაქის ყველა ხმოსნები. არტელის წარმომადგენლათ აირჩიონ ბანი ტყემალაძე, „ტაბელშიკათ“ ბანი ხოშტარია და ხაზინადრათ ხმოსანი ჯაიანი. არტელის წესდება შემდეგია: სამუშაო დრო 25 საათი დღე და ღამეში. ხელფასი: მოიჯარადრეთა შეხედულობით განისაზღვრება. მუშების ყოველგვარი მოთხოვნილება შემუშავდება: სანაოსნო საზოგადოების აგენტებისა და არტელის მოიჯარადრე უპრავლებისაგან. ბინა, საექიმო დახმობება და უბედურ შემთხვევათაგან დაზღვევის უფლება ამ თავითვე ენიჭება მუშებს თავიანთ „სრულ ნებაზე“ და ხარჯზე.

იქიდანვე. სააფთიაქო ომი ზავით დასრულდა. გენერ. გერზევსკი იბარებს უკვე აფთექის ფორტებს: ყოფილი კამენდანი აფთექის, ბანი მხეიძე, თავის ნებით გადადის უკეთეს სიმაგრეში, სადაც თურმე სამს (300) „იარაღს“ მიიღებს თვითურათ, აქ კი 150-ც ნამადურათ ეძლეოდა.

იქიდანვე. სააგენტოს საიდუმლო მოხელემ აღმოაჩინა ახალი ულტიმატუმი შანტაჟისტებისა ვ. თოფურისადმი წაყენებული, რომლის პასუხს 24 საათში მოითხოვენ საჯევახოს „საელჩოში“. ულტიმატუმზე დიპლომატური პასუხის გასაცემათ „საელჩოში“ გამგზავრა თოფურისას სასახლის მინისტრი განსაკუთრებულის მინდობილობით.

ჩვენმა უმავთულო აპარატმა დაიჭირა ცნობა „ტყის ჯგუფზე“ გაგზავნილი „საჯევახოში“ „საელჩოს“ დაეცა გაძლიერებული მტრის რაზმი დაატყვევეს და წაიყვანეს თვით „ელჩი“. მოსალოდნელია ომის გამოცხადება“

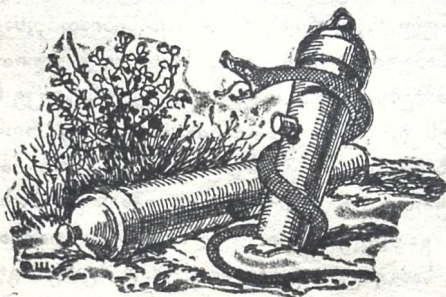
ადგილობრივ ჩვენმა საიდუმლო მოხელემ გაიგო, რომ „ოსტროვზე“ დაუტყვევებით და ზემო აღნიშნულ „ელჩთან“ მოუთავსებით „საელჩოს“ ერთი საპატო მოხელე. მოსალოდნელია კიდევ დიდი ამბები, მარა სააგენტო ჯერ მტკიცე ნეიტრალიტეტს დაიჭერს ცნობების გაცემაში, რომ მეომარი მხარეები არ მოიმდუროს და ომის ასპარიზი სააგენტოს ტერიტორიაზე არ იქნას მეომარ მხარეებიდან გადმოტანილი. ხოლო ომის დამთავრებისთანავე სააგენტო ყოველივე მის განკარგულებაში მყოფ ცნობებს სავსებით და სისწორით გამოაქვეყნებს.

ქუონიაზე თავდასხმის მიზეზი ამასწინათ დატყვევებული ზოგიერთი პირები საწინდარს ქვეშ გაუშვეს „საპატიო“ პირები ჯერ კიდევ სხედან „სასტუმროში“.

ნახუტურის ახლათ გახსნილ კოოპერატივში ისევ ჩხარტიშვილის ძველი კამპანია გაბატონდა და გამგეთ მიწვეულ პირის გაძევება შესძლო, რადგან დასახელებული პირი იმ 500 მანეთს მოითხოვდა თურმე, რომელიც უწინდელ კოოპერატივის კასიდან გაუტანია „კოოპერატორ ჩხარტიშვილს და არც დააბრუნებს დარღვევის გახსნამდე. ბ-ნ ჩხარტიშვილს ბაძავენ კიდევ ის ორი ყოფილი გამგეობის წევრები, რომლებზედაც ერთზე 200 და მეორეზე 80 მანეთი ითვლებოდა კოოპერატივის ვალი. გამგეობას განძრახვა აქვს როცა აიღებს ზემოთ ჩამოთვლილ პირებიდან ნაჩვენებ თანხას ძეგლი აუგონ იმ მხონებს რომლებმაც გააუქმეს თავიანთი „მოღვაწეობით“ უბრავის მაღაზიისა და ფურნის კოოპერატივზე იჯარით გადაცემის დადგენილობა. ძეგლის აგებას მიანდობენ „სკულპტორ ისიდორე მამალაძეს.

პატარა ფოთიდან საკუთარი კორესპონდენტი დეპეშით გვატყობინებს, რომ იქაურ ქორიკანა დედაკაცთა საზოგადოებას დაუპყრია მთელი სოფელი, რომლებიც ვარს ყოფენ ყოველივე არსებულს. გაპყარეს ახლად ჯვარდაწერილი ცოლქმარი, მასწავლებელს სკოლაში არ აყენებენ და მღვდელს ეკლესიაში. ქმრებს ჩამოართვეს ყოველივე უფლება, უპირატესობა და დეპუტაციას აგზავნიან „ცისფერი ყანწების“ რედაქციაში პაოლო იაშვილის მოსაწვევათ, რომელიც თავის „პირველთქმით“ მიესალმება ქალებს.

ბუტუნას სააგენტო.

მოხელეთა სიმღერა.

სოფ. ქვიტარი

მამასახლისი

მწერალი კარგი მარგუნეს
ორაგველიძე სიღობიტრო,
დარაჯები მყავს საქები,
ვლადიმერი და ილიკო
დახედე, ომიანობამ
როგორ მომიწყო ხელია,
ომში გაგზავნეს კაცები;
სოფელი ცარიელია.

„ზაპასებს“ დახმარებისთვის
ჩვენ მოუმართეთ ხელია.
მოწმობა ბევრი გავეცით
ჩვენცა გვზვდა საკენკელია.

მწერალი

რას ამბობ მამასახლისო
აბა რა გასამხელია,
ჩვენ რო ნასუფრალ ნამცეცებს
სადლაც გავკართ ხელია?

დარაჯები.

მამასახლისო! მწერალო!
ჩვენც გავვიხსენეთ ჩვენცაო,
თორემ ამ დავიწყებისთვის
განგირისხდებათ ზეცაო.

მამასახლისი.

ორაგველიძე მწერალო,
ნუ ამბობ არაკებსაო,
საკენკი ჩვენ თუ გადაგვრჩენ
გაუყოთ „სტრაჟნიკებსა“.

მწერალი.

რას ამბობ, მამასახლისო
აქ რაა გასაყოფია,
რის მაქნისია დარაჯი
თითონ ავკენკოთ სჯობია.

გაცხარებული კამათის
ჯურღმულში ჩაეშვებიან.
მაგრამ ამავ დროს საკენკით
ყველანი იკვებებიან.

კენჯერა.

ჯიბგრობა სცენაზე.

მე, რომ საქმე დამემართა, იმისთანა შენ მტერს ნუ დაემართოს' გამიწყრა ღმერთი, დავტოვე რუსეთის დედა-ქალაქი მოსკოვი და ხლეწა გავადინე ბაქოში. არა! რა მომარბენიებდა რომ არ ვიცი? ალბათ მომენატრა ქართველების ნახვა. ჩამოვედი და მაშინათვე ქართულ სცენაზე მოვადინე ბრეგვა. იცოცხლე ჩემი მონაწილეობით წარმოდგენები წავიდა. რეცენზენტმა გ—ბამ და ს—ქანმა ხომ აავსეს „თეატრი და ცხოვრება“ პროგრამებით. არა, თუ შეიძლება ისე კრიტიკოსის სახელი მოიხვეჭო როგორც ესენი იხვეჭენ. ეილებენ ბოშო ამ „პროგრამას“ და სდღუზავენ პოიტოვი იაშიკვი. შევხედავ ერთი კვირის შემდეგ და აქაური „პროგრამა“ გამოჭიმულია „თეატრი და ცხოვრებაში“. დალახვრა ეშმაკმა ახალ მოდის რეცენზენტები. ჩემი ამბავი ქე არ დამაფიწყდა? ხო, იმას მოგახსენებდი, დევიწყე სცენაზე თამაშობა, მარა რა დავიწყე. ვინ არის ჩემთან თალიკო და ვალიკო ქართული სცენის ქურუმებს რომ ეძახიან. მაგრამ ერთ დღეს რომ საქმე დამემართა, მუსა ნაგიევსაც ნუ დამართოს ღმერთმა. რაღაცა ეშმაკათ, ჩემ სიცოცხლეში ერთხელ მქონდა ჯიბეში 60 მანეთი, ისიც ნახევარი სხვისი იყო. ეს ამბავი დიდი ხნის არ არის. სულ იქნება ორი თვე, ოცი დღე, ოცი საათი, ოცი წუთი და ოცი წამი. ე. ი. მარგალიტა ქილარჯიშვილის ბენეფისი, რომ იყო. ხო, იმას ვამბობდი: მივედი თეატრში, შევედი „უბორნიაში“ ჩვეიცვი სასცენო ტანისამოსი და გავარდი სცენაზე. რომ შევედი შუა როლში უცბათ მომეჩვენა, ვილაცა ჩემ ჯიბეში ხელს უყობდა და ფულის ამოღება უნდოდა. იმისთანა მდგომარეობაში ჩავარდა ბაქოს კომიტეტი, როგორშიაც მე ჩავარდი, როცა „უბორნიაში“ გავედი. მისულიყო ვილაც, აელო ჩემი „ტუჟურკა“ ედრუზა შიდ ხელი და ქე არ წველო ის 60 მან. იმე! იფიქრეთ ახლა თქვენ რა გუნებაზე დავდგებოდი. ვეცი მაშინათვე კომიტეტს ყელში, და რომ არ მოშველებოდენ შენი მტერია დავახრჩობდი. მაშინვე მოახდინეს კრება, მაგრამ თქვენც არ მომიკვდეთ კვალიც არ გამოჩენილიყოს. ის დღე და ეს დღეა ვითხოვ კომიტეტისაგან, რომ სხვისი ფული მაინც მომცენ, მაგრამ აბა შე კაცო. მართალია ჯიბგრობა კარგია, მაგრამ სცენაზე მაინც არა აქვს ადგილი.

შალვა გორისელი.

მღვდლის მონოლოგი

I

რამეთუ კაცი ცოდვილ არს,
და მას სამოთხის კარები,
(ჰქონდეს თუ ფული, თუ იყოს
შემშლით განამწარები,
ღვინოც რო ჰქონდეს, ზედაშეც
სარდაფში განაციები,

არ გაეღების არასდროს,
კანონით ახლის აღთქმისა,
თუ არ შესწირა შემწვარის
მან სურნელება ქათმისა.
მაგრამ რადგანაც ქათამი
„პრაპორჩიკია“ ბრალია,
საომრად უნდა წავიდეს,
განა ღვთისათვის სცალია!?
საქმეს არ ავნებს მამალი
ფრენაში გამოცდილია,
მოსე მღვდელს ჰკითხეთ წამალი,
როცა შაბათის ძალია.
ბაყბაყ-დევს ბევრით წააგავს
თვალ ტანადობა მოსესი
ფეხები სოლომონისა,
სიმარდე ძველი შროსესი.
ფეხი ამიტომ ვახსენეთ:
ვსთქვათ მოსე ეგვიპტეშია,
რომ სიზმრათ ნახოს ალაპი
ხანანის მთა და კლდეშია,
კვერთხს დაჰკრავს, დესანტს გადასხამს,
მთებს ვადალახავს, გორებსა...
ზეცამ უკურთხა მუცელი
მამას, ნიანგთა სწორებსა.

II

იგოლოპონ პილდგენ

მოვიდა მღვდელი ასპიროს,
 უთხრა მან მეტის წყენითა:
 მგონი მესტუმროს პეტრიწი
 ბარამჯიბილის ცხენითა.
 შეშინდა ქალი ასპირო,
 დაუწყო მოსეს ვედრება:
 ჩემს ქმარს გლახს, ანუ გლახასა
 თუმც წესით არ ეკადრება,
 შენი ცოლშვილის ღხენასა,
 გარჯისთვის ქირას მოგართმევ
 ოცდა ხუთ ქათმის ენასა.
 —რის „ნათელდება“ ქალუავ?
 ჯერ ეს არ გამიგონია,
 მკვდარს „მუცელოება“ სქირდება,
 შენ კი რა მოგიგონია?
 —ცხოვარი მინდა შევესწირო,
 დეკანაც არ დამეშურება,
 სიზმარი მაქვს საშინელი,
 გთხოვ მაქამო ზიარება.

ასპიროს მოაქვს ცხოვარი,
 დეკანას ხვალ მოარბენინებს,
 მღვდელი დაუხვდა ლოცვითა,
 მღვდლის ცოლი რეცხავს საინებს.
 მაშ მოსე ეშმაკეულთა
 მტვერს ლოკავს ფერხთა კოქისას,
 იცის, მოიგებს სანაცვლოდ
 დანაკმევს შემწვარ გოქისას.
 ასთე მოსემ ცხარე ლოცვით
 ცოდვა მადლი გაასწორა,
 დალოცა და შემწვარ ქათამს
 მოკრძალებით ეამბორა.

III

—გთხოვ მომისმინო მაშაო,
 სიტყვა მე გითხრა რომელი,
 წვრილი შვილი მყავს, საბრალო,
 ჯერ მკერდზე ძუძუ მწოველი.
 შენგან ზრდას ელის ყმა იგი,
 რადგან გაუწყრა სოფელი,
 გთხოვ, ვინც მოვიღე ტარიგი,
 მღვდლის და ღვთის შვების მყოფელი.

—ვამე, ვამე, ქვამე, ქვამე,
 ქვეყნათ თურმე ღვინის სმისა
 სუნი ასდის; მადლი უნდა
 მოსეს ძველი ქარაგმისა.
 წალი, წალი...

(ქალი გარბის გალაენიდან, მღვდელი ეძახის)
 —კარგი, აწი ნელა წალი,
 გაპატია შეცოდება,
 შენ არ იცი, აქ რა ხდება.
 მე ვილოცე „მუცელოება“,
 ზეცად წაეა მადლი მისი,
 მადლი მოგვეც ზესთა ძალო
 ერუსალემ-ბეთლემისი.

IV

...
 ...
 ...

V

განვლო ქამბან ობლობისა,
 დრო დაუდგათ ახალ ძალის,
 მთელ ოჯახში ახმაურდა
 მუზიკობა პატარძალის.
 დრო მოვიდა დედამთილის,
 ის წლის იქით დაიტირეს,
 აჰა სულის საცხონებლად
 საწირავიც დააპირეს.
 თურმე ვილაც დამლამობით
 მოხუც მოსეს არ აძინებს,
 წამოაგდებს სარეკლიდან
 და მინდვრებზე არბენინებს.

კირიე-ელეისონ.

ბ ა რ ა თ ი .

„ვცდილობ გამოვარკვიო, თუ ვინ ვის ეომება და ვინ არ ომობს. ვიკრებ მთელ ჩემს ძალ-ღონეს და გამჭირიხობას. რუსეთი ეომება გერმანიას, გერმანია—ინგლისს, ინგლისი—ავსტრო უნგრეთს, ავსტრო უნგრეთი საფრანგეთს, საფრანგეთი—გერმანიას, გერმანია—სერბიას, სერბია—ბულგარეთს, ბულგარეთი—რუსეთს, რუსეთი—ოსმალეთს. ოჰ, ღმერთო ჩემო!, სათათრეთი—პორტუგალიას, პორტუგალია—გერმანიას, გერმანია—სერბიას, სერბია ბალკანეთს, ბალკანეთი—ჩერნოგორიას, ჩერნოგორია ავლაბრეთს, ავლაბრეთი—ამერიკას. ოჰ! ოჰ!

თავო!. საბერძნეთი—საბერძნეთს, რუმინია—რუმინიას, ამერიკა ჩინეთს, იაპონიაც ჩინეთს, ჩინეთი კი არავის, არავინ კი მე, მე კი არავის და არავინ კი... ხა! ხა! ხა! А знаете-ли вы, что у алжирскаго брея подъ самымъ носомъ шишка“.

გუშინ მტკვარმა ნაპირზე ვილაც ინტელიგენტის გვაში გამოირიყა და ზემოთ მოყვანილი ბარათი მის შარვლის ჯიბეში იპოვეს.

გუგუული.

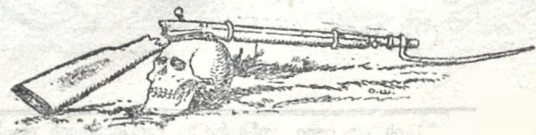
ღ ი ა წ ე რ ი ლ ი

ბ. ილიკა ქუთათელაძეს*)

როგორც სჩანს თქვენი წერილის კილოდგან („ემ. მათრახი“ № 5) ჩემს მხილებას ძლიერ გაუბრაზებინართ, დამერწმუნეთ „ფილოსოფია“ აქ არ გამოვადგებათ ფაქტი-ფაქტათ დარჩება და თქვენ ნაყოფიერ მოღვაწეობას ჩვენში ესეც მიემატება. მედიატორებთ ვასახელებთ ნოე დავითისძე კალანდაძეს და ალექსანდრე ნესტორისძე ლორთქიფანიძეს. მისწავლებელ ალ. ლევაფას მოსამართლეთ ვერ მივიღებ რადგანაც მელოას და მისი კულის არაკს ემზავსება. განაჩენი უნდა გამოცხადდეს „ემმაკის მათრახში“ და „თანამედროვე აზრში“ რომ პატივცემული რედაქცია მიწერ-მოწერით არ შევაწუხოთ გარჩევის დროს დანიშნავენ ჩვენი მედიატორები ურთ-ერთ შორის შეთანხმებით. დანიშნულ დღეს დავესწრები მე ან ჩემი რწმუნებული. რაც შეეხება სერგო ლოლაბერიძეს თვითონ მან გამომიწვიოს თქვენი აპეკუნობა კი ვფიქრობთ ზედმეტია. გაუგებრობის თავიდან ასაშორებლად მედიატორები იქონიებენ მსჯელობას მხოლოდ იმ ბრალდებაზე რომელიც „ემ. მათრახის“ 3-მე №-ში მქონდა აღნიშნული.

ისარი.

*) ეს წერილი იგზავნება რედაქციაში მეორეჯერ პირველი გაგზავნილი იყო ოთხ თებერვალს რომელიც როგორც სჩანს დაკარგულა.

მიიღება ხალის-მოწარა 1916 წლისთვის.

ყოველ-კვირეული იუმორისტული გამოცემა

ეჭმაკის მათრახი

ჟურნალის სამხატვრო და სალიტერატურო მხარეს განაგებენ **ეჭმაკი და თაგუნა**,
ხოლო გამოცემის საქმეს ა. გ. ბუკია.

ჟურნალის ფასი 12 თვით 5 მ. ♦ 6 თვით 3 მ. ♦ 3 თვით 1 მ. 50 კ. ♦ 1 თვით 50 კ.

„ეჭმაკის მათრახი“ დაიბეჭდება მხოლოდ იუმორისტული შინაარსის წერილები, ლექსები, მოთხრობები, ზღაპრები, არაკები, შარადები, გამოცანები, ნაკვესები და სხვა.

♦ ჟურნალში დაიბეჭდება საერთაშორისო ომის ილიუსტრაციები.

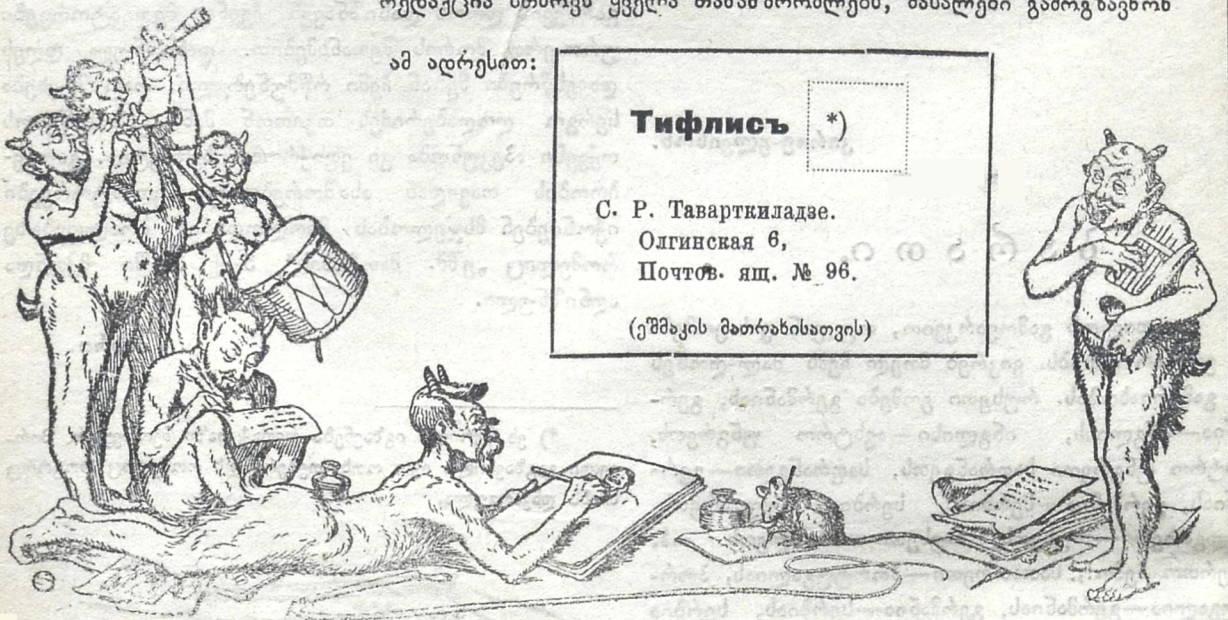
რედაქცია სთხოვს ყველა თანამშრომლებს, მასალები გამოგზავნონ

ამ ადრესით:

Тифлисъ *)

С. Р. Таварткиладзе.
Олгинская 6,
Почтов. ящ. № 96.

(ეჭმაკის მათრახისათვის)

*) ეს ადგილი კონფერტზე მარკისათვის არის დანიშნული და გულმავიწყებს მოვარგანებთ, რომ

◆ უნარკო წერილებს რედაქცია არ დაიხსნის ◆